

tininkas privalo įjungti monitorių, kuriame parodomas visos pacientui išrašyto vaisto (bendriniu pavadinimu) kainos ir priemokos. Jų sąrašo pirmoje eilutėje turi būti nurodomas pigiausias (už kurį primokėti pacientui reikėtų mažiausiai) kompensuojamasis vaistas ar pigiausia medicinos pagalbos priemonė, brangesnieji išvardijami toliau – paciento priemokos didėjimo tvarka. Taip pacientui suteikiama galimybė palyginti vaistų kainas bei priemokas ir pasirinkti preparatą pagal priimtina kainą.

Tad kiekvienas pacientas savo gydytojo ar farmacijos specialisto turėtų pasiteirauti, ar yra jam skiriamo vaisto analogų, už kuriuos reikėtų primokėti mažiau.

Kur dar galima sužinoti vaistų kainas?

Net būnant namuose galima sužinoti, kiek kainuoja kompensuojamieji ir nekompensuojamieji vaistai – tereikia atsiverti Valstybinės ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (VLK) interneto svetainės (www.vlk.lt) skyrelį „Vaistų ir medicinos pagalbos priemonių kainų paieška“. Vaistų kainų paieškos informacinėje sistemoje visais atvejais nurodomos didžiausios galimos vaistų kainos vaistinėje.

Kaip gauti pigiausią vaistą?

Visose vaistinėse turi būti pigiausių to paties bendrinio pavadinimo grupės vaistų, esančių didmeninės prekybos rinkoje. Vaistinėms privalu turėti visus vaistus, įrašytus į Vaistinėje būtinų turėti kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Į šį sąrašą yra įtraukti vaistai kraujospūdžiui mažinti, skausmui malšinti, širdies veiklai gerinti, taip pat vaistai nuo kvėpavimo sistemos, virškinamojo trakto ir metabolizmo ligų, antibiotikai infekcinėms ligoms gydyti ir kiti dažniausiai pacientams skiriami kompensuojamieji vaistai, kurių priemoka yra mažiausia. Keičiantis Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainynui, koreguojamas ir Vaistinėje būtinų turėti kompensuojamųjų

vaistų sąrašas. Šis kainynas ir sąrašas yra skelbiami VLK interneto svetainėje. Šioje svetainėje taip pat skelbiamas Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių kainynas ir minėti A, B ir C sąrašai.

Ar skiriasi receptų išrašymo tvarka privačioje gydymo įstaigoje?

Receptų išrašymo tvarka tiek privačioje, tiek viešojoje gydymo įstaigoje yra tokia pati. Tiesa, privačių gydymo įstaigų, nesudariusių sutarties su teritorine ligonių kasa, gydytojai negali išrašyti kompensuojamųjų vaistų receptų.

Kokiam laikotarpiui gali būti išrašomi kompensuojamieji vaistai?

Gydantysis gydytojas turėtų paaiškinti, kad sergančiajam lėtine liga vaistai pirmą kartą išrašomi iki 1 mėnesio trukmės gydymo kursui (vaistai gali būti išrašomi vienai ar kelioms dienoms). Tik įsitikinus, kad vaistai yra veiksmingi, galima skirti iki 3 mėnesių trukmės gydymo kursą (išskyrus narkotinius ir psichotropinius vaistus – jie skiriami trumpesniam laikotarpiui). Pacientui kompensuojamieji vaistai ar medicinos pagalbos priemonės trijų mėnesių trukmės gydymo kursui gali būti išrašomi trijuose atskiruose receptų blankuose: kiekviename recepte išrašomas reikiamas vieno mėnesio vaistų ar medicinos pagalbos priemonių kiekis. Tokia tvarka naudinga tiems pacientams, kuriems sunku iš karto sumokėti priemoką už keliems mėnesiams skiriamus kompensuojamuosius vaistus, be to, nereikia kas mėnesį kreiptis į gydytoją vien dėl vaistų išrašymo.

Sergantiesiems kitomis (ne lėtinėmis) ligomis kompensuojamųjų vaistų ir medicinos pagalbos priemonių gydytojas vienu kartu gali išrašyti mėnesiui, jei liga ūmi – 7 dienų gydymo kursui.

Gydytojas, išrašydamas kompensuojamuosius vaistus, privalo atsižvelgti į dozuotųjų originalioje pakuotėje skaičių, nurodytą Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne.

Šią ir kitą svarbią informaciją apie kompensuojamuosius vaistus rasite VLK interneto svetainės (www.vlk.lt) skyrelyje „Vaistų kompensavimas“. Rūpimus klausimus galite pateikti el. paštu info@vlk.lt arba bendruoju ligonių kasų tel. 8 700 88888.

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Europos a. 1, Vilnius 03505,
internetu svetainė www.vlk.lt

Vilniaus teritorinė ligonių kasa

Ž. Liauksmo g. 6, Vilnius 01101,
internetu svetainė www.vilniaustlk.lt

Kauno teritorinė ligonių kasa

Aukštaičių g. 10, Kaunas 44147,
internetu svetainė www.ktlk.lt

Klaipėdos teritorinė ligonių kasa

Pievų Tako g. 38, Klaipėda 92236,
internetu svetainė www.klaipedostlk.lt

Šiaulių teritorinė ligonių kasa

Vilniaus g. 273, Šiauliai 76332,
internetu svetainė www.siauliuotlk.lt

Panevėžio teritorinė ligonių kasa

Respublikos g. 66, Panevėžys 35158,
internetu svetainė www.paneveziotlk.lt

Ką verta žinoti apie kompensuojamuosius vaistus?

Kam išrašomi kompensuojamieji vaistai?

Kompensuojamieji vaistai ir medicinos pagalbos priemonės gali būti skiriami ambulatoriškai gydomiems pacientams, apdraustiems arba apsidraudusiems privalomuoju sveikatos draudimu. Šie vaistai ir priemonės išrašomi kompensuojamųjų vaistų pasuose. Juos išrašo šeimos gydytojai arba gydytojai specialistai, dirbantys gydymo įstaigose, sudariusiose sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis.

Kur gauti kompensuojamųjų vaistų pasą?

Kompensuojamųjų vaistų pasus išduoda gydymo įstaigos, pasirašiusios su teritorine ligonių kasa susitarimą dėl jų išdavimo. Patartume Jums kreiptis į polikliniką, kurioje dirba Jūsų šeimos gydytojas. Už pirmą kartą išduodamą kompensuojamųjų vaistų pasą pacientui mokėti nereikia. Keičiant senąjį dokumentą nauju (kai panaudojami visi kompensuojamųjų vaistų recepto blankai), reikia mokėti 3 litus. Mokestį už išduodamą kompensuojamųjų vaistų pasą apdraustasis moka gydymo įstaigoje arba banke į konkrečios gydymo įstaigos sąskaitą (sąskaitos numerį nurodo gydymo įstaiga).

Ką daryti pametus kompensuojamųjų vaistų pasą?

Kompensuojamųjų vaistų pasas – dokumentas, savo svarba prilygstantis piliečio pasui, valstybinio socialinio draudimo ar pensininko pažymėjimui. Šį griežtos apskaitos dokumentą gauna tik privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti asmenys, gydymo įstaigoje pateikę asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (suaugusieji privalo pateikti Lietuvoje išduotą asmens tapatybės kortelę ar pasą, o vaikai, jeigu jų neturi, gimimo liudijimą).

Jei asmuo negrąžina senojo kompensuojamųjų vaistų paso arba grąžina sugadintą taip, kad negalima nustatyti pagal jį išduotų kom-

pensuojamųjų vaistų ar medicinos pagalbos priemonių, naujasis kompensuojamųjų vaistų pasas išduodamas apdraustajam sumokėjęs 50 litų. Išimtyms gali būti taikomos tik asmenims, pateikusiems kompetentingos institucijos pažymą apie kompensuojamųjų vaistų paso praradimą dėl trečiųjų asmenų neteisėtos veikos ar dėl stichinės nelaimės (smarkios audros, upės potvynio, žaibo ir kt.), – šiuo atveju mokami 3 litai. Pavyzdžiui, jei kompensuojamųjų vaistų pasą pavagia, reikia kreiptis į policiją dėl pažymos apie įvykį išrašymo. Šią pažymą pateikus gydymo įstaigoje, išduodančioje kompensuojamųjų vaistų pasus, tektų sumokėti tik kompensuojamųjų vaistų paso keitimo mokestį – 3 litus.

Kokių vaistų kaina kompensuojama?

Kaip ir daugelyje Europos šalių, Lietuvoje kompensuojamos ne visų vaistų įsigijimo išlaidos – tik tų, kurie yra įrašyti į Ligų ir kompensuojamųjų vaistų joms gydyti sąrašą (A) ir Kompensuojamųjų vaistų sąrašą (B). Taip pat kompensuojamos medicinos pagalbos priemonių, įrašytų į atskirą Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašą (C), įsigijimo išlaidos.

Kuo skiriasi šie sąrašai?

Sąrašo pavadinimas	A sąrašas	B sąrašas	C sąrašas
Sąrašo paskirtis	Į šį sąrašą kompensuojamieji vaistai įtraukiami tam tikroms sunkioms, lėtinėms, paplitusioms ligoms (pvz., vėžiui, tuberkuliozei, cukriniam diabetui, epilepsijai, astmai, šizofrenijai, išsėtinei sklerozei, kraujo krešėjimo sutrikimams) gydyti	Į šį sąrašą kompensuojamieji vaistai įtraukiami atsižvelgiant į tam tikras socialines grupes, kurių finansinės galimybės įsigyti vienus ar kitus vaistus yra mažesnės, nei kitų socialinių grupių	Į šį sąrašą įrašomos kompensuojamosios medicinos pagalbos priemonės, skiriamos dėl tam tikrų ligų ar sveikatos būklių
Pagal sąrašus kompensuojamieji vaistai ar medicinos pagalbos priemonės gali būti skiriami	Visiems apdraustiesiems, sergantiems šiame sąraše nurodytomis ligomis	Šioms asmenų grupėms, jei jiems gali būti skiriami į šį sąrašą įrašyti vaistai pagal jų skyrimo indikacijas: – pensininkams, – II grupės invalidumo pensiją gaunantiems asmenims, – iš dalies darbingiems asmenims, kuriems nustatytas 30–40 proc. darbingumo lygis, – šalpos (socialinių pensijų) gavėjams	Visiems apdraustiesiems, sergantiems šiame sąraše nurodytomis ligomis ar sveikatos būklėmis
Kompensavimo lygiai	100, 90, 80 arba 50 proc. bazinės vaisto kainos	50 proc. bazinės vaisto kainos	100 proc. bazinės kainos

Skiriamų pagal A ir B sąrašus vaistų bazinės kainos kompensuojamos 100 proc. visiems vaikams iki 18 m. ir nedarbingais pripažintiems asmenims bei pensininkams, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis.

Kas yra bazinė vaisto kaina?

Kompensuojama ne visa, bet vadinamoji bazinė vaisto kaina. Bazinė kaina – tai Vyriausybės nutarimu patvirtinta mažmeninės vaistinio preparato ar medicinos pagalbos priemonės kainos dalis, pagal kurią vaistinio preparato arba medicinos pagalbos priemonės įsigijimo išlaidos arba jų dalis kompensuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšomis. Iš PSDF biudžeto gali būti kompensuojama 100, 90, 80 ar 50 procentų bazinės vaisto kainos.

Pacientas turi teisę pasirinkti pigiausią vaistą

Ir gydytojas, ir vaistininkas turi informuoti pacientą apie Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyne įrašytų to paties bendrinio pavadinimo vaistų kainas bei priemokas.

Vertėtų žinoti, kad vaistus, kurių veiklioji medžiaga yra tokia pati, gamina įvairūs gamintojai, suteikdami skirtingus firminius pavadinimus. Šių vaistų kainos taip pat yra skirtingos, tačiau iš analogiškų vaistų visuomet galima pasirinkti tą, kurio priemoka mažesnė. Kad būtų paprasčiau informuoti pacientą apie vaistų kainas, kiekvienoje vaistininko darbo vietoje yra įrengti monitoriai. Pateikus kompensuojamųjų vaistų pasą ar receptą, vais-